

Guia del procés de Participació Ciutadana per als Pressupostos Participatius 2023/2024

Definició i propòsit del Procés Participatiu per a l'elecció de projectes de ciutat

Aquest document té com a finalitat establir les bases del procediment per a dur a terme la participació ciutadana en l'elaboració dels pressupostos participatius municipals d'Elx de 2022/2023, i propiciar així la participació activa de la societat civil del municipi de conformitat amb tres dels pilars bàsics dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030: Democràcia, Transparència i Participació.

Es pretén amb aquest procés buscar solucions compartides a les necessitats més immediates de cada zona o barri de la ciutat o d'aquesta en el seu conjunt; es pretén també millorar la comunicació entre l'Administració Pública i els veïns i veïnes del municipi en difondre les eines existents de participació i comunicació amb l'administració i establir espais de diàleg comuns que procuren el foment de la reflexió sobre les demandes plantejades.

La implantació dels Pressupostos Participatius a Elx té ja una certa marxa que s'ha estés al llarg dels anys 2008-2009-2010-2016-2017-2018 i 2019, anys en què el procés s'ha implementat de diferents formes, intentant sempre facilitar la participació i al mateix temps la viabilitat de les propostes de manera que siga assequible la seua realització mitjançant el pressupost municipal.

Basant-nos en l'experiència recollida en anteriors edicions i en nom d'una major efectivitat a l'hora d'implementar i portar a bon terme el procés, es considera interessant que les propostes es dissenyen a manera de projectes de ciutat, o bé que les xicotetes actuacions s'agrupen dins d'altres més grans o abraçadores a fi que constituïsquen actuacions que satisfacen a un major nombre de persones.

La culminació essencial de la participació ciutadana cristal·litza en el procés de votació ciutadana de les propostes factibles presentades gràcies a un procés obert a tots els veïns i veïnes de la ciutat d'Elx en què s'ofereix tant la via presencial com telemàtica per a tal fi en la cerca de transparència i accessibilitat del conjunt del procés participatiu.

Gràcies a aquest nou enfocament processual, tal com hem explicat, entorn de la conformació de projectes de ciutat basats en la unificació de propostes

i l'estructuració en fases i cicles, es contribuirà al foment de la productivitat i acompliment dels diferents departaments municipals, i, per tant, a la millora de la gestió resultat d'una distribució de tasques més eficient.

Per un altre, es pretén solucionar, en part, problemes que es creaven a conseqüència del format de pressupostos participatius a base de xicotetes actuacions puntuals de manteniment, atés que els xicotets encàrrecs han d'esperar a ser licitats en els plecs de contractació, juntament amb altres necessitats. Això implica que:

- **Es dilata en el temps la seua realització:** Les propostes recollides en el procés passen als departaments i han d'esperar a acumular-se amb altres actuacions per a licitar la seua realització en un contracte que abasta aquestes i altres actuacions.
- **Es dificulta el control i el seguiment continu del procés** en difuminar-se la seua realització amb altres actuacions pròpies del departament.

La selecció de projectes que suposen actuacions completes, de manera que es permeta la seua licitació individual, simplifica la seua realització i facilita el seguiment del projecte.

Així mateix, i en aquesta nova línia, s'obri, per primera vegada, la possibilitat d'exposar a la ciutadania alguns dels projectes que els departaments tenen previstos arran de peticions ciutadanes, que encara estan sense realitzar, a fi que siguin coneguts i prioritzats pels veïns i veïnes a través dels debats i les posteriors votacions del procés.

Aquests projectes naixen tant de les pròpies necessitats traslladades per part dels ciutadans/es en diferents moments i que no han arribat a materialitzar-se, però que no per això han deixat de tindre rellevància i vigència, com de totes aquelles noves propostes presentades per part de la ciutadania recollides pels grups motors.

Tots els projectes participants han de buscar el benestar i millora de tot el municipi, barri o pedania, o la d'un col·lectiu ampli, sense perseguir interessos particulars, i incidir així en el bé comú, en la millora de l'espai públic, en la solidaritat i la convivència, tenint en compte d'aquesta manera les necessitats de l'entorn en el qual es viu.

Entrant en una major concreció del procés i per a acabar aquest preàmbul introductor, assenyalem que durant el primer any, amb un **pressupost de 800.000€**, tindran lloc les fases d'informació i recollida de les propostes a engrossir els futurs projectes de ciutat. Tot seguit, i al llarg del segon any, es passarà a l'execució de les propostes viables prèviament estudiades.

Per a això, es desenvoluparà un procés de licitació en el qual les empreses concorreran a concurs el fi del qual serà l'execució pertinent a través d'un plec de

condicions. El procés participatiu es realitzarà cada dos anys: un any dedicat a l'elaboració dels projectes i un altre any dedicat a l'execució dels projectes finançats. D'aquesta manera, es garanteix la bona consecució i el seguiment d'aquests. El pressupost sobrant no serà acumulable entre exercicis.

Actors del Procés

- **Ciutadania.** Tota persona major de 16 anys i empadronada en el municipi, de manera individual o integrada en una associació o col·lectiu legalment constituït, i degudament registrada en el Registre Municipal d'Entitats Ciutadanes, que participe de les activitats que es desenvolupen dins del marc del Procés Participatiu del Pressupost, bé siga formant part dels grups motors, presentant propostes o bé votant aquestes.
- **Grup motor i de seguiment.** Pot estar format per membres de les associacions constituïdes legalment en el municipi, i per qualsevol altra persona que ho desitge, que estiga inscrita en el padró municipal, i que siga major de 16 anys de conformitat amb l'article 15 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.

Els grups motors han de representar els interessos de la població il·licitana, tenint un paper actiu en totes les fases del procés i col·laborant en la difusió i la informació d'aquest. Els membres dels grups motors estaran coordinats per personal tècnic de la Regidoria de Participació Ciutadana; la seua funció anirà orientada a més de la difusió del procés, a l'organització, proposició i execució d'accions perquè el projecte es desenvolupe de manera positiva i eficient. Seran els qui reben les propostes de projectes en els espais de participació de la ciutadania i les traslladen a l'Equip Tècnic de la Regidoria de Participació.

Es constituïran nou grups motors: huit corresponents a cada zona de la ciutat i pedanies (es poden consultar les zones en els annexos [I](#) i [II](#) d'aquesta guia). El grup nou és un grup motor de caràcter transversal per a actors que tinguen una visió global del territori. Els grups tindran un nombre mínim de participants de 3 i un màxim de 25 persones.

- **Comissió tècnica.** Grup format pel personal tècnic dels diferents departaments de l'Ajuntament d'Elx implicats en la seua execució i que seran els qui emeten l'informe sobre la seua viabilitat jurídica, tècnica i/o pressupostària.
- **Equip tècnic de Participació.** Format pel personal tècnic de la Regidoria de Participació, en conjunt amb l'empresa contractada a aquest efecte, i les seues funcions seran: Organitzar i dur a terme activitats formatives i informatives;

creació de grups motors, el seguiment de les propostes realitzades per la ciutadania; supervisar i ratificar el filtratge de les propostes a través de la Comissió Tècnica; efectuar el seguiment i avaluació del procés de Pressupostos Participatius; proposar els canvis que es consideren adequats al llarg de les diferents fases del procés..

Elx Participa. Actors del procés

Com participar-hi

Les veïnes i els veïns del municipi podran participar-hi de les següents maneres:

- Tots els/les empadronats/ades a Elx, i majors de 16 anys poden formar part dels Grups Motors i a més proposar projectes en el marc dels espais participatius que determina aquest procés. Les propostes sorgides dels tallers participatius de cada Grup Motor es passaran per registre d'entrada municipal per part d'una de les entitats que actuarà com a representant del Grup Motor.
- Tota la ciutadania, major de 16 anys i empadronada a Elx, pot participar-hi votant les propostes.

Elx Participa. Com participar-hi

Grups motors

Proposició de projectes en els tallers participatius

Votació de les propostes definitives

Ciutadania

Característiques de les propostes de projectes

Els projectes presentats hauran de complir amb aquest reglament, respectar la igualtat entre veïnes i veïns i tindre en compte el bé comú.

Es convida a presentar propostes de projectes que fomenten la qualitat de vida de la ciutadania, així com aquelles que puguen donar respostes a les principals necessitats de la població.

Les propostes han de ser clares i concretes, ajustades als continguts de les fitxes que es proporcionaran en els tallers per a facilitar la seua valoració per part de la Comissió Tècnica.

Les propostes han de tindre una visió de projecte global i no de xicotetes actuacions de manteniment, com per exemple la reparació de voreres o lluminàries concretes. En el seu lloc haurien de plantejar-se projectes de millora de l'accessibilitat de les voreres de tota una zona o d'actualització de la il·luminació d'una zona en general. **D'aquesta manera, el preu dels projectes ha d'estar entre els 39.999€ de preu mínim a 160.000€ de màxim, tenint en compte que en el preu ha d'entrar tot – incloent-hi el projecte previ de l'obra o actuació, si escau–.**

- **Ser competència municipal.** S'exclouran les propostes competència d'Aigües d'Elx, Urbaser, AUESA (serveis d'aigua potable i clavegueram, neteja viària, recollida i tractament de residus, transport urbà, etc.), o qualsevol altra empresa o organisme municipal que dispose del seu propi pressupost, i per tant no estiguen incloses en el pressupost general de l'Ajuntament d'Elx.
- **No ser programes d'actuacions culturals, de festes ni serveis,** com ara de neteja o personal per a serveis socials.
- **Ser clares i comprensibles.**
- **Ser viables tècnicament, respectar el marc jurídic i legal existent i poder ser quantificades econòmicament** dins dels límits econòmics del procés.
- **No atemptar contra els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).**
- **No ser contràries a l'interés general ni als drets i les llibertats individuals i col·lectives ni als valors democràtics i els drets humans.**
- **No tractar-se de subvencions o de transferències** a persones o entitats concretes.

Com a novetat, es presentaran projectes que des d'alguns departaments de l'Ajuntament estan en fase de planificació i que partisquen d'interessos i necessitats que, en el seu moment, els ciutadans i ciutadanes van posar de manifest, i facilitant que les propostes sorgides dels tallers que estiguen ja planificades per part dels Serveis Municipals es presenten de manera conjunta.

Eix Participa. Característiques de les propostes de projectes

Fases del procés

Fase 1: Informació i creació de l'estructura participativa. Octubre-desembre 2022

Aquesta fase se centra a exposar a la ciutadania el funcionament del procés del pressupost participatiu i crear els diferents grups que treballaran durant aquest. En concret es desenvoluparan les següents activitats:

- Presentació pública del procés.
- Creació de la Comissió Tècnica de Valoració.
- Confecció definitiva de la Guia del Pressupost Participatiu.

Fase 2: Diagnòstic. Desembre-gener 2023

En aquesta fase es proposa una reflexió des dels Grups Motors i l'Ajuntament sobre les necessitats dels diferents territoris que conformen el municipi d'Elx.

Aquesta fase desenvolupa les següents accions:

- Reunions de presentació amb els Serveis Municipals.
- Reunions de presentació amb l'Equip de Govern.
- Reunions de presentació amb els diferents Grups Polítics amb representació.
- Reunions de presentació amb els Grups Motors.

Fase 3: Elaboració i recollida de propostes. Febrer-març 2023

Aquesta fase suposa el nucli del procés de pressupost participatiu i se centra a promoure debats en els quals recollir propostes d'actuació consensuades entre les persones participants. Aquests debats es realitzaran en el marc de tallers a desenvolupar en l'àmbit de cada Grup Motor i un debat específic a escala ciutat. Als debats podrà assistir qualsevol persona interessada, forme part o no del Grup Motor, amb l'únic requisit de realitzar una inscripció prèvia pels mitjans que s'indiquen en la convocatòria i fins a completar els aforaments. Aquesta fase desenvolupa les següents accions:

- Tallers segons els àmbits dels Grups Motors (veure [ANNEX 1](#), [ANNEX 2](#)).

Pedanies d'Elx			
Zona 1	<ul style="list-style-type: none">• Pla de Sant Josep• Penya de les Àguiles• Carrús• Ferriol• Les Vallongues• Santa Anna• Salades• Jubalcoi• Altabix	Zona 3	<ul style="list-style-type: none">• Matola• L'Algoda• Algorós• Puçol• Derramador• Daimés• La Foia• La Marina
Zona 2	<ul style="list-style-type: none">• Torrellano• L'Altet• Els Arenals del Sol• Els Bassars	Zona 4	<ul style="list-style-type: none">• Atzavares• Asprella• La Baia• La Vallverda• Perleta• Maitino

Barris d'Elx			
Zona 5	<ul style="list-style-type: none">• Casablanca - La Rata• Camí dels Magros• Plaça de Barcelona• Plaça 1r Maig• Algeps Sagrada Família• Carrús Oest• Cementeri Corts Valencianes• El Toscar• Sant Crispí Polígon de Carrús	Zona 7	<ul style="list-style-type: none">• Centre - La Vila - La Sabatillera• Jesuïtines - Ripoll• Salvador - Glorieta• El Raval• Portalada - Portes Encarnades• Palmerals
Zona 6	<ul style="list-style-type: none">• Altabix - La Llotja• Nou Altabix - Ciutat Esportiva• Ciutat Jardí - Polígon Altabix• Sant Antoni• Trabalon - Camp de Futbol	Zona 8	<ul style="list-style-type: none">• Cor de Jesús• Bisbe Siuri• El Pla• Pla Oest• Plaça de Crevillent• La Torre• Sant Josep• Sector V• El Canal

- Taller de ciutat.

Les convocatòries dels tallers podran incloure més d'un Grup Motor, que treballarà cadascun d'aquests el seu àmbit territorial. S'obtindran així un màxim de cinc propostes resultants, que es presentaran per Registre d'Entrada per una de les entitats components del corresponent Grup Motor i que actuarà com a representant d'aquest.

Fase 4: Valoració de les propostes i concreció d'aquestes. Disseny del seguiment del Pressupost Participatiu. Abril- maig 2023

Aquesta fase se centra en dues coses: la concreció de les propostes prioritzades, de manera que es garantisca la seua viabilitat tècnica i coherència interna, i l'assignació de pressupost a cadascuna d'aquestes. Inclou les següents accions:

- Valoració de les propostes per part de la Comissió Tècnica de Valoració.
- Informe de propostes admeses i excloses.

- Sessions de concreció de les propostes que ho necessiten.
- Informació als Grups Motors de les propostes que passen a votació.

Seran motius de desestimació:

- No ser competència municipal.
- Que per a la seua execució siga necessari implicar altres administracions públiques.
- Que l'àmbit d'aplicació supere la zona geogràfica del municipi.
- Que el seu cost aproximat supere la partida pressupostària dels Pressupostos Participatius.
- Que la seua execució ja estiga prevista i/o pressupostada per l'Ajuntament d'Elx:
 - En el Pla Estratègic Elx 2030.
 - En l'Estratègia de Desenvolupament Urbà Sostenible Integrat -EDUSI- ([http:// www.elche.es/edusi/edusi-elx/](http://www.elche.es/edusi/edusi-elx/)).
 - A Elx Ciutat Verda 2030 (<http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/wp-content/uploads/2013/02/ENV-15-007-factsheet-ES-web.pdf>).
 - A Elx Ciutat Intel·ligent (<http://www.elche.es/2017/10/el-ayuntamiento-expone-su-proyectos-en-materia-de-ciudad-inteligente/>).
- Que no es respecte el principi d'igualtat i no discriminació en la seua formulació.
- Que la seua execució vulnere els principis de Pressupostos Participatius o incremente la situació de fragilitat social de la població més desfavorida de la ciutat.
- Tot allò que la Comissió Tècnica determine en tot cas mitjançant motivació raonada i justificada.

En el cas que existisca més d'una proposta de projecte referida a la mateixa demanda aquestes es fusionaran, i s'informarà les persones o entitats promotores.

En aquesta fase es definiran les estructures i eines de seguiment del procés que inclouran com a mínim les Comissions de Seguiment dels projectes a desenvolupar sobre la base dels Grups Motors dels territoris en què es desenvolupen. Aquestes comissions es combinaran amb un seguiment sobre la base de la plataforma web habilitada a aquest efecte, on s'especificarà el procés d'execució en el qual es troben els projectes.

L'equip tècnic de la Regidoria de Participació Ciutadana i els Grups Motors coordinaran tot el seguiment i, a partir de les avaluacions dels seus resultats, es promouran les modificacions necessàries per a futurs processos.

Fase 5: Votacions i finalització del procés. Juny 2023

Aquesta fase defineix aquelles propostes que, finalment, es desenvoluparan sobre la base del Pressupost Participatiu. Per a això es farà un procediment de votació digital o presencial en qualsevol oficina de l'OMAC en què cada persona podrà votar projectes de la seua preferència fins a esgotar el pressupost disponible.

Amb el resultat de les votacions s'emetrà els llistats de les propostes finalment ordenades per nombre de vots. En el procés d'elecció de les propostes guanyadores s'admetran projectes, per ordre de votació, fins a esgotar el pressupost. Finalment, s'emetrà la llista dels projectes a desenvolupar i es donarà fi al procés de Pressupost Participatiu, posant en marxa l'estructura de seguiment amb les següents accions:

- Reunions amb els Grups Motors que desenvolupen projectes en els seus territoris.
- Posada en marxa de l'estructura de seguiment dissenyada.

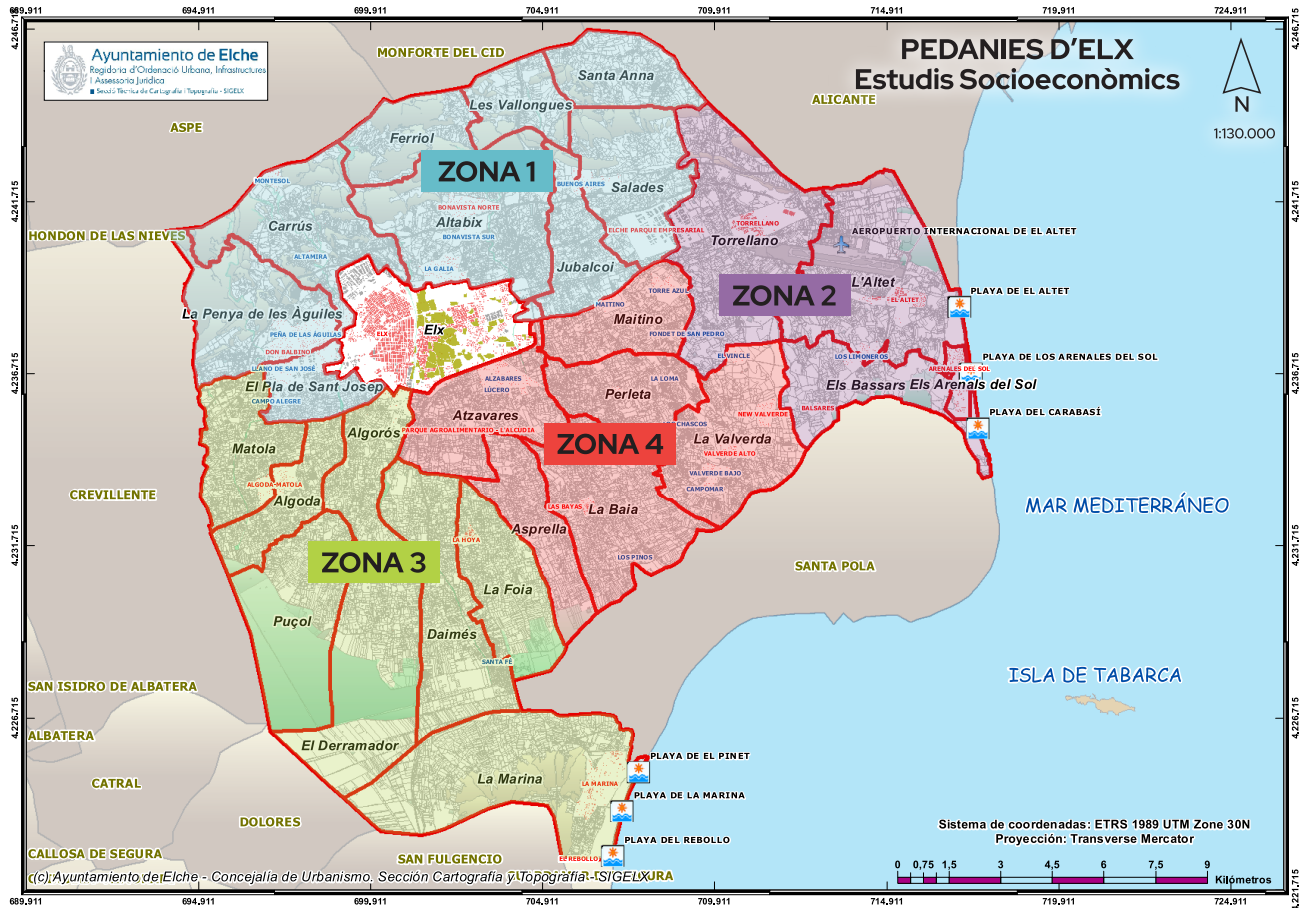
Elx Participa. Descripció de les fases del procés

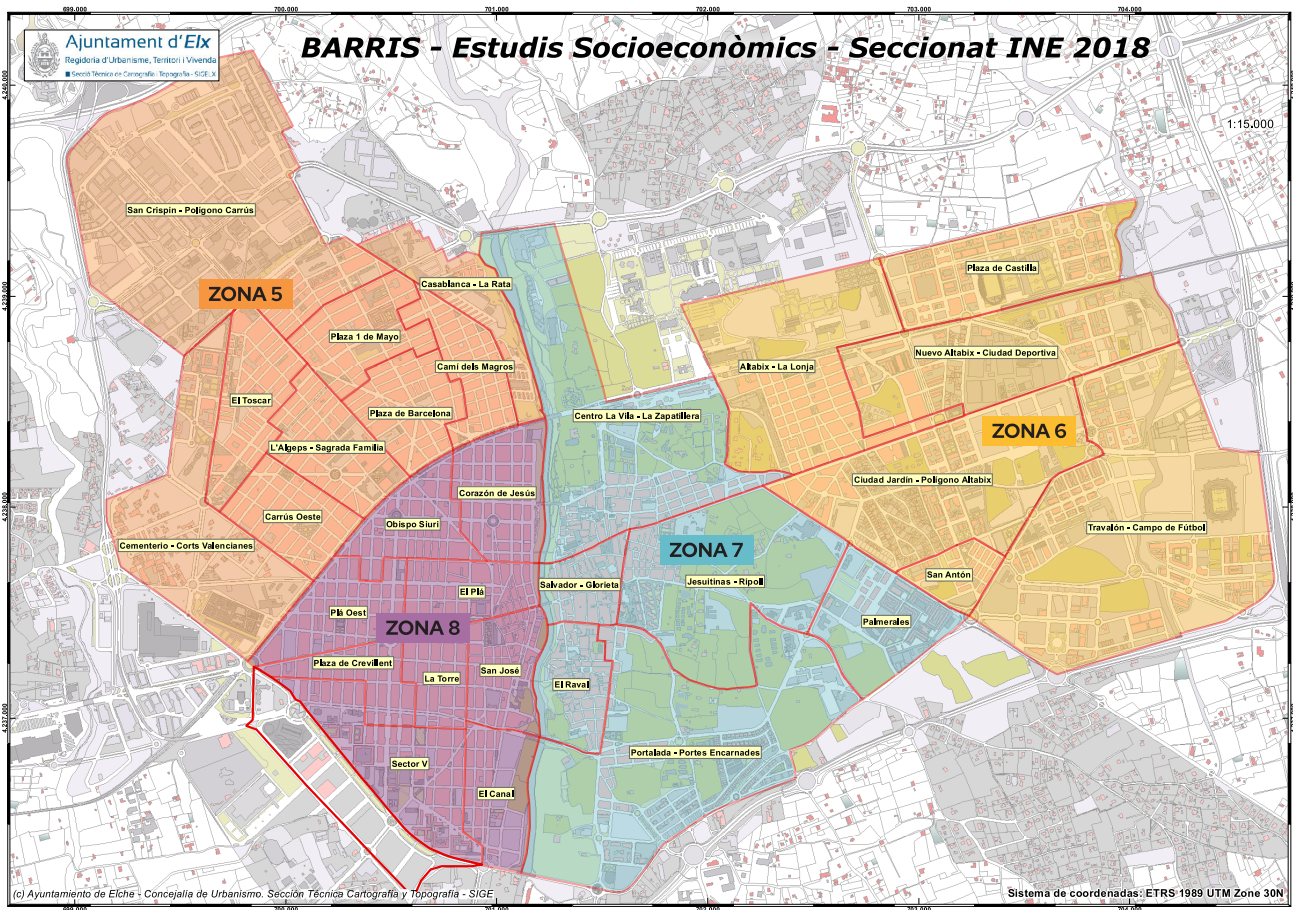
La metodologia del Pressupost Participatiu es desenvolupa en una sèrie de fases que contenen des del treball de difusió i informació fins a la votació i disseny de seguiment dels resultats.

 Reunions inicials: Àrees Tècniques, Grups Polítics i Equip de Govern	<ul style="list-style-type: none">• Informar• Presentació projecte	
 Conformació Grups Motors	<ul style="list-style-type: none">• Creació Grups Motors• Diagnòstic inicial i debat sobre necessitats locals	
 Propostes projectes	<ul style="list-style-type: none">• Tallers participatius• Debats Grups Motors i debat de ciutat	
 Concreció projectes	<ul style="list-style-type: none">• Distribució d'informes dels projectes avaluats als Grups Motors• Llistat de projectes a votació	
 Votació	<ul style="list-style-type: none">• Votació digital o presencial (OMAC) dels projectes• Llistats de les propostes ordenades per nombre de vots• Selecció fins a esgotar pressupost segons condicions• Llista final de projectes a desenvolupar	

ANNEX 1. Pedanies d'Elx

ANNEX 2. Barris d'Elx

Veus per al canvi